

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

IGRAČ/ IGRAČICA KLASIČNOG BALETA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
	3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
	3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
	3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	6
	3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	10
	3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	11
	3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	11
	3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	11
	3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	12
	3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	13
	3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	14
	3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	15
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	16
5.	REFERENTNI PODACI.....	17

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: IGRAČ/ IGRAČICA KLASIČNOG BALETA

NIVO: IV1

OPIS ZANIMANJA:

Igrač klasičnog baleta planira i organizuje sopstvene aktivnosti za umjetničko izvođenje repertoara klasičnog baleta. Obavlja pripremne vježbe i tjelesno zagrijavanje u baletskoj sali svakodnevno, pripremajući se za javno, premijerno i redovno, izvođenje repertoara klasičnog baleta. Izvodi repertoar klasičnog baleta pred publikom, komunicirajući sa saradnicima i medijima u skladu sa pravilima poslovne komunikacije, nakon nastupa. Obavlja završne poslove nakon izvođenja repertoara klasičnog baleta, vodeći računa o baletskoj opremi, svom fizičkom zdravlju, zaštiti radne i životne sredine.

KOMPETENCIJE

Igrač klasičnog baleta:

- Vršiti analizu, planiranje i ličnu organizaciju za izvođenje repertoara klasičnog baleta
- Vršiti ličnu pripremu za izvođenje repertoara klasičnog baleta
- Izvodi pripremne vježbe i tjelesno zagrijavanje u baletskoj sali
- Vršiti pripremu za premijerno izvođenje repertoara klasičnog baleta
- Izvodi repertoar klasičnog baleta
- Obavlja završne poslove nakon izvođenja repertoara klasičnog baleta
- Ugovara javni nastup
- Vodi poslovnu dokumentaciju
- Primjenjuje kodeks i normative za izvođenje javnog nastupa
- Vodi računa o baletskoj opremi i svom zdravlju
- Obavlja komunikaciju sa saradnicima, publikom i medijima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Sprovodi postupke i mjere zaštite na radu, zaštitu zdravlja i okoline

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	- Sprovođenje analize, planiranja i lične organizacije za izvođenje repertoara klasičnog baleta
Priprema posla i radnog mjesta	- Lična priprema za izvođenje repertoara klasičnog baleta
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Izvođenje pripremnih vježbi i tjelesnog zagrijavanja u baletskoj sali - Priprema za premijerno izvođenje repertoara klasičnog baleta - Izvođenje repertoara klasičnog baleta - Završni poslovi nakon izvođenja repertoara klasičnog baleta
Komercijalni poslovi	- Ugovaranje javnog nastupa
Administrativni poslovi	- Vođenje poslovne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	- Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	- Nema poslova nadzora rada
Obezbeđivanje kvaliteta	- Primjena kodeksa i normativa za izvođenje javnog nastupa
Održavanje i popravke	- Vođenje računa o baletskoj opremi i svom zdravlju
Komunikacija	- Komunikacija sa saradnicima, publikom i medijima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
Očuvanje zdravlja i okoline	- Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu, zaštitu zdravlja i okoline

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Sprovođenje analize, planiranja i lične organizacije za izvođenje repertoara klasičnog baleta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Analizira repertoar klasičnog baleta u odnosu na vrijeme i mjesto nastupa
- Analizira individualne potrebe za baletskom opremom za izvođenje repertoara klasičnog baleta
- Izrađuje individualni plan aktivnosti za realizaciju repertoara klasičnog baleta
- Izrađuje individualnu listu zahtjeva za realizaciju repertoara klasičnog baleta, dostavljajući je nadležnom licu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove planiranja i organizacije rada
- Baletska oprema

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Lična priprema za izvođenje repertoara klasičnog baleta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Priprema potrebnu baletsku opremu za učešće na audiciji i **redovan rad**
Redovan rad: zagrijavanje, vježbe, probe, predstave i dr.
- Uvježbava individualno repertoar klasičnog baleta, po mogućnostima i potrebi
- Vršiti **pripremu** za izvođenje repertoara klasičnog baleta u skladu sa zadanim terminima
Priprema: zagrijavanje i pripremne vježbe, proba i generalna proba
- Vršiti ličnu provjeru i/ili pripremu kostima i rekvizite u saradnji sa **nadležnim licima**
Nadležna lica: garderober, dekorater, šminker i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Repertoar klasičnog baleta
- Autorska prava
- Osnove muzičkog obrazovanja
- Istorija igre
- Poznavanje muzičke literatura
- Osnove glume (mimika i emotivna ekspresija)

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Izvođenje pripremnih vježbi i tjelesnog zagrijavanja u baletskoj sali

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Oblači radnu/ baletsku opremu u cilju izvođenja **pripremnih vježbi** i tjelesnog zagrijavanja u baletskoj sali
Pripremne vježbe: parterne vježbe, vježbe pored štapa (barra), vježbe na sredini sale, vrteške, allegro, vježbe na prstima i dr.
- Izvodi **pripremne vježbe** pred javni nastup u baletskoj sali
Pripremne vježbe: tjelesne vježbe, vježbe disanja, koncentracije i dr.
- Izvodi odgovarajući baletski class (klas) i repertoar klasičnog baleta u skladu sa zahtjevima audicije
- Isprobava **najzahtjevnije tjelesne tehnike** po potrebi u baletskoj sali
Najzahtjevnije tjelesne tehnike: veliki skokovi, piruete, podrške (duetna igra) i dr.
- Vršiti probe tekućeg repertoara klasičnog baleta u cilju tehničkog i umjetničkog usavršavanja
- Vršiti usvajanje i primjenu sugestija u komunikaciji sa baletskim korepetitorom
- Vodi računa o svom fizičkom zdravlju, održavanju idealne tjelesne težine i spoljašnjem izgledu, u skladu sa estetskim kriterijumima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Kondicione vježbe
- Pripremne vježbe u baletskoj sali
- Tehnike klasičnog baleta

3.3.2. Ključni posao: Priprema za premijerno izvođenje repertoara klasičnog baleta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Vršiti određeni broj generalnih proba u skladu sa zahtjevima **autorskog tima** u cilju premijernog izvođenja repertoara klasičnog baleta
  - Autorski tim:** koreograf, dramaturg, kostimograf, scenograf, dirigent, dizajner svjetla i dr.
- Oblačiti baletsku/ radnu opremu u cilju izvođenja **pripremnih vježbi** i tjelesnog zagrijavanja za generalnu probu u baletskoj sali
  - Pripremnne vježbe:** parterne vježbe, vježbe pored štapa (barra), vježbe na sredini sale, vrteške, allegro, vježbe na prstima i dr.
- Izvodi **pripremnne vježbe** pred generalnu probu
  - Pripremnne vježbe:** tjelesne vježbe, vježbe disanja, koncentracije i dr.
- Isprobava najzahtjevnije tjelesne tehnike po potrebi u baletskoj sali
- Vršiti usvajanje i primjenu sugestija u komunikaciji sa baletskim korepetitorom i koreografom
- Vršiti **pripremu za generalnu probu na sceni**
  - Priprema za generalnu probu na sceni:** šminkanje, kostimiranje u garderobi, konsultacije sa kostimografom, scenografom i šminkerom (po potrebi), priprema rekvizita (po potrebi) i dr.
- Učestvuje u prostornoj probi sa članovima ansambla i solistima na sceni
- Učestvuje u prostornoj probi sa orkestrom, vršeći konsultacije sa dirigentom u cilju usklađivanja tempa na sceni
- Učestvuje u probi svjetla, tona i njihovih korekcija u cilju stvaranja optimalnih uslova za generalnu probu na sceni
- Učestvuje u premijernom izvođenju baletske predstave klasičnog repertoara

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnike klasičnog baleta
- Osnove muzičkog obrazovanja
- Poznavanje muzičke literature
- Istorija igre
- Osnove glume (mimika i emotivna ekspresija)

3.3.3. Ključni posao: Izvođenje repertoara klasičnog baleta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Oblači baletsku radnu opremu u cilju izvođenja **pripremnih vježbi**, tjelesnog zagrijavanja i predstave klasičnog baleta

Pripremnne vježbe: parterne vježbe, vježbe pored štapa (barra), vježbe na sredini sale, vrteške, allegro, vježbe na prstima i dr.
- Isprobava najzahtjevnije tjelesne tehnike u baletskoj sali
- Vršiti usvajanje i primjenu sugestija u komunikaciji sa baletskim korepetitorom
- Vršiti scensko šminkanje, kostimiranje i namještanje frizure u skladu sa ulogom u predstavi klasičnog baleta
- Učestvuje u prostornoj probi sa članovima ansambla, solistima i orkestrom po potrebi na sceni
- Učestvuje u izvođenju predstave klasičnog baleta, kao član ansambla
- Uspostavlja interakciju sa publikom tokom izvođenja repertoara klasičnog baleta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Repertoar klasičnog baleta
- Tehnike klasičnog baleta
- Osnove muzičkog obrazovanja
- Osnove glume (mimika i emotivna ekspresija)

3.3.4. Ključni posao: Završni poslovi nakon izvođenja repertoara klasičnog baleta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Ostvaruje kontakt sa publikom nakon nastupa po sopstvenom izboru ili po dogovoru sa poslodavcem
- Odlaze baletski kostim na odgovarajući način
- Odlaze rekvizitu na odgovarajući način, ukoliko je ima
- Daje izjave za medije, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Vršiti analizu odigrane predstave u komunikaciji sa saradnicima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Lična i radna higijena

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Ugovaranje javnog nastupa

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Razmatra ponude za angažovanje, pregovarajući o uslovima angažmana
- Potpisuje ugovor o angažmanu za izvođenje repertoara klasičnog baleta
- Vršiti potražnju nedostajuće baletske opreme za realizaciju tekućeg repertoara klasičnog baleta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Ugovor o angažovanju

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje poslovne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta: <ul style="list-style-type: none">
- Vršiti apliciranje za audiciju, prilažući odgovarajuću dokumentaciju Dokumentacija: CV, diploma i sl.
- Vodi evidenciju o realizovanim javnim nastupima
- Arhivira audio, video zapise i promotivni materijal sa javnih nastupa i objave u medijima
- Ažurira personalni dosije Personalni dosije: diplome, sertifikati, licence, ugovori, rješenja i dr.
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">
- Poslovna administracija

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

3.6.1. Ključni posao: Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Nema poslova nadzora rada

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Primjena kodeksa i normativa za izvođenje javnog nastupa

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Izvršava obaveze, u skladu sa etičkim kodeksom
- Izvodi repertoar klasičnog baleta poštujući sve elemente i stilske karakteristike
- Vršiti analizu individualnog nastupa na audiciji i izvođenju repertoara klasičnog baleta
- Analizira kritike nakon nastupa sa ciljem unapređenja kvaliteta izvođenja

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Etički kodeks
- Baletsko obrazovanje
- Muzička pismenost
- Interpretacija repertoara klasičnog baleta
- Poslovna komunikacija

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Vođenje računa o baletskoj opremi i svom zdravlju

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Održava urednost baletske opreme
- Vodi računa o zdravim stilovima života
- Vodi računa o svom fizičkom zdravlju, održavanju idealne težine i spoljašnjem izgledu, u skladu sa estetskim kriterijumima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Održavanje igračke opreme
- Zdravi stilovi života

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Komunikacija sa saradnicima, publikom i medijima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Komunicira sa saradnicima, publikom i medijima na maternjem i najmanje jednom svjetskom jeziku, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije, timskog rada, protokola i bontona
- Koristi stručnu terminologiju u komunikaciji
- Komunicira sa članovima ansambla tokom pripreme za izvođenje javnog nastupa

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Stručna terminologija
- Strani jezik

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu, zaštitu zdravlja i okoline

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Igrač klasičnog baleta:

- Sprovodi postupke i mjere zaštite zdravlja na radu
- Koristi sredstva i opremu za rad na ispravan način u svrhu očuvanja zdravlja i životne sredine
- Sortira i odlaže otpad iz procesa rada na način koji ne ugrožava sopstveno zdravlje, zdravlje saradnika i publike i životnu sredinu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštita i zdravlje na radu
- Zaštita životne sredine

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Humanistika i umjetnost Podsektor: Umjetnost
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	2653 Plesači i koreografi
Tipično radno okruženje i uslovi rada	<p>Igrač klasičnog baleta uglavnom posao dobija apliciranjem na različitim audicijama. Može se zaposliti kao stalni igrač u okviru baletskih ansambala nekog pozorišta, manje igračke trupe i sl. U toku i po završetku baletske karijere može raditi kao koreograf, organizovati obuke polaznika klasičnog baleta (radionice, master klasove, seminare i sl.) ili osnovati sopstvenu trupu za izvođenje predstave klasičnog baleta.</p> <p>Posao zahtijeva umjetničko izvođenje repertoara klasičnog baleta poštujući baletske tehnike i koreografske zahtjeve. Rad se najčešće odvija u okviru ansambla sa ili bez orkestra, u zatvorenom ili otvorenom prostoru. Igranje klasičnog baleta zahtijeva svakodnevno vježbanje, potrebna je jaka disciplina, fizička kondicija, gipkost, pokretljivost, dobra koordinacija pokreta, osjećaj za ritam i muziku.</p> <p>Budući da zahtijeva fizičko opterećenje, moguće su brojne povrede tijela.</p>
Srodna zanimanja	Igrač savremenog baleta
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Igrač/ Igračica klasičnog baleta

Kod dokumenta: SZ-020241-IGRKB

Datum usvajanja dokumenta: 07. mart 2023. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XXI sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Slavka Nelević, baletski igrač, koreograf, NVO Baletska trupa „Ballo“ i koreograf, Gradsko pozorište Podgorica
2. Tamara Vujošević Mandić, baletski igrač, koreograf, NVO Baletska trupa „Ballo“, nastavnik, JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“
3. Borjan Radović, spec. art-gitarista, samostalni savjetnik I, Ministarstvo prosvjete
4. Viktorija Strugar, baletski igrač, koreograf, NVO Škola baleta „Allegro“, nastavnik, JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“
5. Vanja Pantović, profesor muzike, direktor, P.U. Baletska škola „Princeza Ksenija“
6. Tijana Dragović, student, Akademija za muziku, ples i likovnu umjetnost Plovidiv i volonter, P.U. Baletska škola „Princeza Ksenija“
7. Nada Vukčević, glumac, Crnogorsko narodno pozorište, nastavnik Glume i vokala, JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“
8. Manja Pavićević, savremeni igrač, magistar baletske pedagogije, diplomirani pedagog klasičnog baleta, nastavnik, JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“
9. Ksenija Sindić, diplomirani pedagog klasičnog baleta, koreograf, Muzički centar Crne Gore
10. Marija Boljević, magistar baletske pedagogije, koreograf, Umjetnički atelje „Arlekin“

Koordinatori:

Jelena Knežević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje